

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/50/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318203856
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8318203856.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobcu: A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX, D., právne zastúpený: JUDr. Vladimír Šatník, advokát, Mierová 64/2, Humenné, proti žalovanému Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie 331,94 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 10C/36/2018-140 zo dňa 10. augusta 2021, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Súd žalobu žalobcu o zaplatenie sumy 331,94 eur s príslušným úrokom z omeškania zamietal.

II. Priznáva žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“

Rozhodnutie okrem iného právne odôvodnil podľa § 1 písm. a), § 2, § 3, § 4 ods. 1 písm. a) bod 3, § 16 ods. 4, § 19 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 16a, § 31 ods. 3, ods. 4, § 243h ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, § 3 ods. 1, § 112 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného uhradiť mu sumu 521,36 eur spolu s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 331,94 eur od 21.1.2008 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Svoju žalobu odôvodnil tým, že ju podáva v súlade s ustanoveniami § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z.. Škoda vznikla žalobcovi pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu na základe osobitného predpisu - zákona č. 233/1995 Z.z.. Dňa 14.5.2001 sa začalo exekučné konanie z podnetu žalobcu pod sp.zn. 14Er 1248/2001 za účelom vymoženia sumy 100 000.-Sk s prísl.. Poverenie na vykonanie exekúcie bolo dané súdnemu exekútorovi JUDr. Na základe písomnej výzvy exekútora,

žalobca dňa 21.5.2001 uhradil preddavok na trovy exekúcie vo výške 10 000.-Sk t.j. 331,94 eur. V priebehu exekúcie bol súdny exekútor JUDr. Milan Kister odvolaný z funkcie exekútora a na jeho miesto ako náhradník, nastúpil dňa 6.8.2003 súdny exekútor JUDr. Ján Ferko. Dňa 19.12.2005 súdny exekútor JUDr. Ján Ferko inicioval zastavenie exekúcie z dôvodu, že povinný v exekučnom konaní 14Er 1248/2001 je bezmajetný. Uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 2.10.2006 bola exekúcia zastavená a žalobca ako oprávnený bol zaviazaný uhradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 119,90 eur. Po odvolaniach proti výroku o trovách exekúcie bol uznesením Okresného súdu Humenné č. 14Er 1248/2001 zo dňa 16.8.2011 zaviazaný na úhradu trov exekúcie povinný a to vo výške 69,04 eur. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že vysporiadanie zloženého preddavku má vykonať súdny exekútor JUDr. Ján Ferko. Preto žalobca podal voči B. B. E. žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť uhradiť mu zložený preddavok na trovy exekúcie vo výške 331,94 eur. Okresný súd Humenné vo veci rozhodol rozsudkom č. 18C 570/2012 zo dňa 29.9.2014, v ktorom súdneho exekútora JUDr. Jána Ferka zaviazal uhradiť žalobcovi sumu 331,94 eur spolu s 9% ročným úrokom z omeškania od 14.10.2012 do zaplatenia. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a odvolací súd rozsudkom č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa. V odôvodnení tohto rozsudku odvolací súd uviedol, že úlohou prvostupňového súdu bude zaoberať sa pasívnou legitimitáciou žalovaného. V odôvodnení uviedol, že zaplatením preddavku, jeho nespotrebovaním, nevysporiadaním a jeho nevrátením vznikla žalobcovi škoda a preto nárok žalobcu možno vyvodiť zo zodpovednosti za škodu. V konaní vedenom na Okresnom súde Humenné č. 18C 570/2012 na pojednávaní dňa 22.1.2018 konajúca sudkyňa vyslovila právny názor spočívajúci v tom, že v prejednávanej veci by malo ísť o náhradu škody spôsobenú štátom v dôsledku nesprávneho úradného postupu jeho orgánu. Takýto predbežný názor sudkyňa odôvodnila tým, že nie je možné preukázať príčinnú súvislosť medzi konaním exekútora a vznikom škody. Žalobca bol zároveň poučený o možnosti vymáhania náhrady škody od štátu podľa osobitného predpisu a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu orgánu, ktorý za štát má vo veci konať. Dňa 8.2.2018 žalobca požiadal príslušný ústredný orgán - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, teda žalovaného o náhradu škody vo výške 521,36 eur. Žalovaný listom zo dňa 3.9.2018 oznámil žalobcovi, že jeho žiadosti nebolo vyhovené. Žalobca od zastavenia exekúcie doposiaľ vynaložil náklady v celkovej výške 521,36 eur, pričom suma 331,84 eur predstavuje zložený preddavok na trovy exekúcie a suma 189,42 predstavuje trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 19,50 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 127,44 eur. Taktiež mu nesprávnym úradným postupom vznikol nárok na úroky z omeškania vo výške 9% ročne od 21.1.2008 do zaplatenia. Vo svojej žalobe žalobca poukázal na ustanovenia § 16a, ods. 3 Exekučného poriadku, § 9, ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z..

Spolu so žalobou predložil žalobca žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom adresovanú Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 8.2.2018, uznesenie Okresného súdu Humenné č. 18C 570/2012 zo dňa 22.1.2018, uznesenie Okresného súdu Humenné č. 14Er 1248/2001 zo dňa 16.8.2011, uznesenie Krajského súdu v Prešove č. 4CoE 34/2007 zo dňa 23.1.2008, uznesenie Krajského súdu v Prešove č. 4CoE 15/2009 zo dňa 5.8.2009, uznesenie Krajského súdu v Prešove č. 4CoE 2/2011 zo dňa 27.5.2011, uznesenie Krajského súdu v Prešove č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016, rozsudok Okresného súdu Humenné č. 18C 570/2012 zo dňa 29.9.2014, oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 5.9.2018.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 3.12.2018 uviedol, že žalobca v podanej žalobe ako žalovaného označil Ministerstvo spravodlivosti SR a svoj nárok odvodzuje od zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). V zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 399/2010, v občianskom súdnom konaní (v súčasnosti sa aplikuje nový pojem „v civilnom sporovom konaní“) je povinnosťou žalobcu označiť účastníkov konania (v súčasnosti sa aplikuje nový pojem „strany sporu“) v súlade s § 79 O.s.p. (v súčasnosti § 132 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“).

Ak žalobca žaluje subjekt, ktorému z hmotného práva nevyplývajú voči žalobcovi povinnosti, súd má proti týmto osobám žalobu zamietnuť. Žalovaný v tejto súvislosti poukazuje na to, že Ministerstvo

spravodlivosti SR nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní, kde žalobca namieta nesprávny úradný postup súdneho exekútora. Správnosť záverov žalovaného bola verifikovaná okrem vyššie zmieneného nálezU Ústavného súdu SR aj rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2Co 145/2015-110 zo dňa 23.09.2015, kde Krajský súd v Bratislave konštatoval, že „zodpovedným subjektom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je výlučne len štát - Slovenská republika (tak bolo aj podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktorý bol zrušený zákonom č. 514/2003 Z. z.). Za štát koná v tej-ktorej konkrétnej veci ten štátny orgán, ktorého opätovne určuje zákon č. 514/2003 Z. z. Proti štátu sa navrhovateľ náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (č. 58/1969 Zb.), ale vôbec nedomáhal a nedomáha. Už len tieto rozhodujúce právne skutočnosti mali za následok zamietnutie návrhu navrhovateľa. Súd prvého stupňa preto správne postupoval, keď návrh zamietol pre nedostatok pasívnej vecnej legitimácie odporcu (Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky)“. Z dôvodu, že nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, žalovaný žiada súd, aby žalobu zamietol.

Právo na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Zodpovednosť štátu za škodu, upravená v zákone č. 514/2003 Z. z., je jednou z foriem objektívnej zodpovednosti štátu, pričom štát zodpovedá za škodu podľa citovaného zákona za súčasného splnenia zákonných podmienok, ktorými sú:

- existencia škody,
- nezákonné rozhodnutie resp. nesprávny úradný postup,
- príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím orgánu štátu resp. nesprávnym úradným postupom. Existencia týchto podmienok musí byť v súdnom konaní bezpečne preukázaná a nestačí len pravdepodobnostný záver o splnení niektorej z nich. Dôkazné bremeno v tomto smere leží na poškodenom. Žalobca požaduje náhradu majetkovej škody v celkovej sume 521,36 eur s prísl. pozostávajúcu z nasledovných položiek:
 - skutočná škoda v podobe zaplateného preddavku na trovy exekúcie v sume 331,94 eur s prísl.,
 - trovy konania sp. zn. 18C/570/2012 v celkovej výške 189,42 eur. V zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. je povinnosťou žalobcu preukázať existenciu škody vzniknutej v príčinnej súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora. V zmysle judikatúry, „škodou sa chápe ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi. Poškodený je povinný vznik škody na svojej strane preukázať a v konaní o nároku na náhradu škody tak na žalobcovi leží dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla. Aby bol splnený tento zákonný predpoklad, musí škoda existovať najneskôr v dobe, kedy súd o uplatnenom nároku rozhoduje“ (porov. rozsudok NS ČR, sp. zn. 25 Cdo 2601/2010). V tejto súvislosti žalovaný primárne poukazuje na závery ustálenej judikatúry o povinnosti poškodeného subjektu uplatniť si svoju pohľadávku voči osobe súdneho exekútora ešte pred jej uplatnením v konaní o náhradu škody, nakoľko v opačnom prípade nie je možné konštatovať vznik škody na strane poškodeného subjektu, keďže tento nevyužil všetky prostriedky pre vymozenie svojho práva. Pokiaľ totiž poškodený spoľahlivo nepreukáže, že jeho pohľadávka voči súdnemu exekútorovi sa stala nevymáhateľnou (ak táto bezúspešnosť nebola ním zavinená), nemožno hovoriť o škode, za ktorú by niesol zodpovednosť štát konajúci prostredníctvom príslušného orgánu verejnej moci v intenciách ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. (porov. napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cz 110/84 publikovaný pod č. 4/87 vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR, ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 M Cdo 8/2007, sp.zn. 4Cdo 199/2005 či Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 361/2009: „Skutočnou škodou je aj ujma spočívajúca v neuspokojenej pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi, ktorej náhradu požaduje od štátu ako subjektu zodpovedného za nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci. Táto škoda však nevzniká už v okamihu splatnosti pohľadávky, resp. omeškania dlžníka, ale až okamihom, keď sa právo veriteľa na plnenie proti dlžníkovi stalo fakticky nevymáhateľným“. (porov. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 361/09 z 26.11.2009. Zo skutkových okolností prípadu žalobcu vyplýva, že hoci žalobca inicioval súdne konanie o zaplatenie sumy 331,94 eur s prísl. priamo voči osobe súdneho exekútora v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 18C/570/2012, a to žalobou podanou dňa 15.08.2012, predmetné konanie bolo v konečnom dôsledku zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby v celom rozsahu zo strany žalobcu na pojednávaní uskutočnenom dňa 22.01.2018. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že procesný neúspech žalobcu v konaní sp. zn. 18C/570/2012 bol zavinený výlučne dispozitívnym úkonom (späťvzatím žaloby v celom rozsahu) samotného žalobcu. Z tohto

dôvodu je v prípade žalobcu (pri zohľadnení vyššie citovanej judikatúry) nutné dospieť k záveru, že žalobca svojim konaním zapríčinil zastavenie konania sp. zn. 18C/570/2012 o zaplatenie sumy 331,94 eur s prísl., čím zavinil bezúspešnosť domáhania sa vydania bezdôvodného obohatenia priamo od súdneho exekútora, čo per se vylučuje právo žalobcu na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Na tomto mieste žalovaný súčasne zdôrazňuje, že v prípade žalobcu nemožno hovoriť ani o naplnení predpokladu faktickej nevymáhateľnosti pohľadávky žalobcu od súdneho exekútora, nakoľko zastavenie konania nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci (res iudicata) a preto nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., a to existencia samotnej škody. Za súčasného stavu teda nie je možné konštatovať vznik škody ako jedného zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Je pritom potrebné zdôrazniť, že štát nie je univerzálny sukcesor za akúkoľvek vzniknutú škodu a nemôže vstupovať do práv a povinností tretích osôb. Pokiaľ existuje možnosť vymoženia pohľadávky mimo konania o náhradu škody, nie je možné konštatovať nevyožiteľnosť pohľadávky, a teda ani vznik škody ako takej. V časti požadovanej majetkovej škody v podobe trov konania sp. zn. 18C/570/2012 v celkovej výške 189,42 eur žalovaný poukazuje predovšetkým na tú skutočnosť, že žalobca v konaní doposiaľ nepredložil jediný dôkaz verifikujúci jednak úhradu súdneho poplatku v konaní sp. zn. 18C/570/2012 ako ani jeho výšku a taktiež nepreukázal realizáciu jednotlivých úkonov právnej služby ako ani úhradu trov právneho zastúpenia, ktorej náhrady sa domáha. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom. Z dikcie vyššie citovaného ustanovenia explicitne vyplýva, že poškodený subjekt má nárok na náhradu škody v podobe účelne vynaložených trov konania, ktoré mu vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu. V prípade žalobcu je však zrejmé, že ním požadovaná náhrada trov konania nevznikla v namietanom exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 14Er/1248/2001, ale v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 18C/570/2012. Predmetné konanie bolo navyše zastavené výlučne z dôvodu späťvzatia žaloby samotným žalobcom t. j. žalobca procesne zavinil zastavenie konania a tým zapríčinil svoj procesný neúspech v konaní sp. zn. 18C/570/2012. Je absurdné, aby žalobca delegoval na žalovaného zodpovednosť za svoj procesný neúspech, ktorý bol v konečnom dôsledku vyvolaný dispozitívnym úkonom žalobcu v podobe späťvzatia podanej žaloby. Žalovaný zároveň zdôrazňuje, že skutočnosť, že žalobca vynaložil v súdnom konaní sp. zn. 18C/570/2012 peňažné prostriedky za účelom úhrady súdneho poplatku ako aj trov právneho zastúpenia, neznamená, že ich náhradu si môže automaticky dôvodne uplatňovať ako škodu. K prípustnosti aplikácie § 31 zákona č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom od 01.04.2017 Posledná novela zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov nadobudla účinnosť dňa 01.04.2017, pričom jedným z novo koncipovaných ustanovení bolo ustanovenie § 31 Exekučného poriadku. Podľa § 31 ods. 3 Exekučného poriadku, náhradu škody, za ktorej vznik zodpovedá exekútor podľa tohto zákona a ktorú má podľa poisťovnej zmluvy platiť poisťovateľ, uhrádza poisťovateľ priamo poškodenému. Poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu tejto škody priamo od poisťovateľa; na tento účel mu komora na jeho žiadosť poskytne potrebné údaje.

Podľa § 31 ods. 4 Exekučného poriadku, štát zodpovedá za škodu spôsobenú exekútorom, len ak ju nebolo možné uspokojiť z majetku poisťovateľa alebo exekútora; to platí rovnako v prípade, ak súd uložil povinnosť podľa § 29 ods. 12.

Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

V nadväznosti na vyššie citované ustanovenia Exekučného poriadku, žalovaný zastáva názor, že zmena právnej úpravy zodpovednosti exekútorov za spôsobenú škodu reflektuje závery súdnej praxe o prednosti nároku z titulu bezdôvodného obohatenia pred nárokom z titulu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a zároveň inkorporuje do Exekučného poriadku aj prednosť uspokojenia z majetku poisťovateľa (povinnosť exekútora uzavrieť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu je výslovne zakotvená v § 12 ods. 2 Exekučného poriadku) pred nárokom z titulu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Inak povedané novela Exekučného poriadku účinná od 01.04.2017 verifikuje

správnosť argumentácie žalovaného uvedenej na predchádzajúcich stranách, kedy zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú súdnym exekútorom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je daná až vtedy, keď poškodený subjekt spoľahlivo preukáže, že jeho nárok nebolo možné uspokojiť z majetku poisťovateľa alebo exekútora. V tejto súvislosti žalovaný poukazuje aj na dôvodovú správu k zákonu č. 2/2017 Z. z., ktorým bol novelizovaný Exekučný poriadok účinný od 01.04.2017, z ktorej okrem iného vyplýva, že „vo všeobecnej rovine sa upravuje základná zodpovednosť exekútora za škodu, ktorú spôsobí v súvislosti s výkonom činnosti podľa Exekučného poriadku. Zodpovednosť exekútora sa pritom vzťahuje aj na konanie jeho zamestnancov. Exkulpácia zo zodpovednosti za škodu spôsobenú exekútorom sa upravuje štandardne v porovnaní s inými profesiami. Stanovujú sa jasné pravidlá pre uplatnenie nároku poškodeného na náhradu škody. Náhradu škody, za ktorej vznik zodpovedá exekútor a ktorú má podľa poisťovnej zmluvy platiť poisťovateľ, uhrádza poisťovateľ (tzn. poisťovňa, s ktorou má súdny exekútor uzatvorenú poisťovnú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu podľa § 12 ods. 2 Exekučného poriadku) priamo poškodenému, pričom poškodený si môže uplatniť právo na náhradu škody priamo od tohto poisťovateľa. V záujme predísť v budúcnosti pochybnostiam, či štát zodpovedá za škodu spôsobenú exekútorom, sa v odseku 3 výslovne uvádza, že štát zodpovedá za škodu spôsobenú exekútorom len vtedy, ak túto nebolo možné uspokojiť. Ak súd vydal pokynové uznesenie, je exekučným titulom. Nárok voči štátu je teda subsidiárny.“

Samotný zákon č. 2/2017 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal Exekučný poriadok neobsahuje intertemporálne t. j. prechodné ustanovenia vo vzťahu k právnej úprave zodpovednosti exekútora za škodu, preto má žalovaný za to, že jeho znenie je potrebné aplikovať aj v súvislosti so zodpovednosťou exekútorov za škodu vzniknutou pred 01.04.2017. Právna teória i prax diferencuje medzi pravou a nepravou retroaktivitou. Nepravé spätné pôsobenie zákona znamená len, že nový zákon právne kvalifikuje minulé skutočnosti alebo že modifikuje, prípadne ruší existujúce právne následky. Na rozdiel od pravej retroaktivity, u nepravej retroaktivity platí zásada všeobecnej prípustnosti. Na tomto mieste žalovaný zároveň odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, v ktorom Najvyšší súd SR konštatoval, že „za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava (uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu) zavádza do budúcnosti nový režim alebo mechanizmus (procedúru) uplatnenia týchto práv alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti. Akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy.“ (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/98/2010 zo dňa 29. 06. 2010). Vychádzajúc z uvedeného, keďže zákon č. 2/2017 Z. z. neobsahuje prechodné a záverečné ustanovenia vo vzťahu k právnej úprave novokoncipovanej zodpovednosti exekútora za škodu, je potrebné vychádzať z toho, že nepravá spätná retroaktivita je v danom prípade prípustná. Pokiaľ by mal zákonodarca v úmysle zabrániť prípustnosti nepravej spätnej retroaktivity právnych noriem (tak, ako napr. v ustanovení § 243h Exekučného poriadku) výslovne by to upravil v prechodných a záverečných ustanoveniach vo vykonanej novele Exekučného poriadku. Na tomto mieste žalovaný zdôrazňuje, že ustanovenie § 243h ods. 1 Exekučného poriadku upravuje účinky zákona č. 2/2017 Z. z., ktorým bol novelizovaný Exekučný poriadok výlučne vo vzťahu k procesným úkonom exekútora pri výkone exekučnej činnosti, pričom zodpovednosť exekútora za škodu predstavuje osobitný inštitút upravujúci základné atribúty zodpovednosti za škodu v prípade exekútorov, vrátane mechanizmu uplatňovania náhrady škody voči exekútorovi, poisťovateľovi podľa poisťovnej zmluvy a štátu.

Vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu žalovaného a absenciu intertemporálnych ustanovení zákona č. 2/2017 Z. z. vo vzťahu k zodpovednosti exekútorov za škodu, neexistuje žiadny legitímny dôvod vylučujúci priamu aplikáciu ustanovenia § 31 Exekučného poriadku v platnom znení, upravujúceho zodpovednosť exekútora za škodu, kedy výslovne stanovuje subsidiárny charakter nároku voči štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

Pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody v intenciách zákona č. 514/2003 Z. z. je nevyhnutné okrem existencie niektorého zo zásahov podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a vzniku škody, preukázať aj príčinnú súvislosť medzi týmito zložkami. Podľa ustálenej súdnej praxe príčinná súvislosť, ako ďalší predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, je priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). V postupnom slede javov je

každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný.

Z dôvodu, že v prípade žalobcu neexistuje primárny predpoklad pre vznik práva na náhradu škody, a to existencia samotnej škody, žalovaný má za to, že v prejednávanej veci nie je možné dospieť ani k záveru o existencii príčinnej súvislosti medzi namietaným nesprávnym úradným postupom a škodou.

K uplatnenému úroku z omeškania žalovaný uvádza, že tento nepovažuje za opodstatnený. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. V tejto súvislosti zastáva žalovaný názor, že žalobca nemá právo na zaplatenie úroku z omeškania od 21.01.2008, pretože v tom čase neexistoval žiadny dlh žalovaného voči žalobcovi, ktorý by bol splatný. Žalovaný zároveň namietá žalobcom uplatnený úrok z omeškania vo výške 9 % ročne od 21.01.2008 do zaplatenia, nakoľko žalobcom uplatnená výška úroku z omeškania je vyššia ako zákonom stanovená výška t. j. 5 % ročne (sadzba úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch vzniknutých po 01.02.2013).

Podľa § 16 ods. 4 tretia veta zákona č. 514/2003 Z. z., ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Z citovaného ustanovenia teda explicitne vyplýva, kedy najskôr začína plynúť lehota omeškania, preto počiatok plynutia lehoty omeškania, tak ako ho vymedzil žalobca je nepochybne contra legem. V prípade žalobcu je nepochybne, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky doručená dňa 01.03.2018, pričom Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky písomne oznámilo žalobcovi výsledok predbežného prerokovania nároku na náhradu škody podaním zo dňa 03.09.2018, ktoré bolo žalobcovi doručená dňa 10.09.2018. Z uvedeného je potom zrejmé, že žalovaný sa nemohol dostať do omeškania pred dňom 02.09.2018.

Napokon je potrebné skonštatovať, že aj v prípade ak by súd považoval nárok žalobcu na náhradu škody voči žalovanému za dôvodný (teda že došlo k naplneniu predpokladov pre vznik nároku podľa zákona č. 514/2003 Z. z.) pre uplatnenie nároku už uplynula premičacia doba ustanovená v § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a žalovaný vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku vznáša námietku premičania.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premičí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premičacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Zo skutkových okolností exekučného konania sp. zn. 14Er/1248/2001 vyplýva, že Okresný súd Humenné uznesením, č. k. 14Er/1248/201-79 zo dňa 16.08.2011 (ďalej len „uznesenie“) uložil povinnému uhradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 69,04 eur v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení predmetného uznesenia Okresný súd Humenné okrem iného poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove, č. k. 4CoE 2/2011-74 zo dňa 27.05.2011, v ktorom krajský súd výslovne konštatoval, že „povinnosť nahradiť trovy exekúcie je potrebné uložiť povinnému, pričom finančné

vyporiadanie zloženého preddavku oprávneným vo výške 331,94 eur je povinný v zmysle ust. § 16a Exekučného poriadku vykonať súdny exekútor JUDr. Ján Ferko“. Vzhľadom na vyššie uvedené, žalovaný zastáva názor, že najneskôr odo dňa doručenia uznesenia Okresného súdu Humenné t. j. odo dňa 05.09.2011 mal žalobca vedomosť o škode na jeho majetku, čím začala plynúť 3 ročná premlčacia doba pre uplatnenie nároku na náhradu škody ustanovená v § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá uplynula dňa 05.09.2014. Žalovaný zároveň zdôrazňuje, že na plynutie premlčacej doby nemohlo mať vplyv ani konanie sp. zn. 18C/570/2012, nakoľko sa v ňom meritórne nerozhodlo o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie súdneho exekútora (ktorý by nevyhnutne mal za následok zamietnutie žaloby), ale predmetné konanie bolo zastavené výlučne z dôvodu späťvzatia žaloby zo strany žalobcu v celom rozsahu.

Keďže žaloba o náhradu škody v tejto veci bola na súde podaná v roku 2018, stalo sa tak bezpochyby po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby na uplatnenie práva. Ak by teda aj súd mal dospieť k záveru, že žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody je dôvodný, potom v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je prípadné právo žalobcu na náhradu škody, ktoré by mu vzniklo, premlčané a tomuto nie je možné priznať právnu ochranu.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu na pojednávaní dňa 24.9.2019 opravil označenie žalovaného na Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava. Ďalej vo svojom vyjadrení uviedol, že poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23.3.2016 sp.zn. 3Cdo 75/2015, z ktorého jasne vyplýva, že pokiaľ ide o vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou exekútora podľa § 33, ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 z.z., zodpovednosť exekútora za škodu pri výkone funkcie exekútora je širšia ako podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Exekučný poriadok ani zákon č. 514/2003 Z.z. priamo neustanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich, pričom platí, že obe zodpovednosti stoja veľa seba. Z ich dikcie možno vyvodiť, že za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu, zodpovedá vedľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Z vyššie uvedeného jasne vyplýva, že závisí výlučne na rozhodnutí poškodeného, či bude náhradu škody požadovať podľa zákona č. 514/2003 Z.z. alebo či predmetný nárok bude uplatňovať priamo od exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku.

Na pojednávaní dňa 24.9.2019 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že pri všetkých svojich aktivitách vo vzťahu k vráteniu zálohy poskytnutej exekútorovi vo výške 331,94 eur sa žalobca riadil obsahom odôvodnení súdnych rozhodnutí, ktoré boli vydané v predchádzajúcich súdnych konaniach. Najprv išlo o uznesenie OS Humenné 14Er/1248/2001-79 zo dňa 16.8.2011 v spojení s predchádzajúcim rozhodnutím KS v Prešove, z ktorých vyplynulo to, že finančné vysporiadanie preddavku je povinný vykonať nástupca pôvodného exekútora JUDr. Kistera, JUDr. Ján Ferko. Žalobca žaloval tohto exekútora a bol v prvom stupni úspešný. Odvolací súd však tento rozsudok zrušil a vyslovil právny názor, že ide o náhradu škody spôsobenej pri výkone exekučnej činnosti, za ktorú zodpovedá štát, keďže exekútor je štátom poverený vykonať exekúciu. Následne žalobca pod tlakom takto vysloveného právneho názoru a po poučení sudkyňou v novom konaní zobral svoju žalobu späť a svoj nárok si uplatnil voči žalovanému v tomto konaní. V súvislosti s takto podanou žalobou si treba uvedomiť, že ide o XX-ročného dôchodcu, ktorý dôveruje a stále dôveroval štátnym orgánom a hlavne súdom, u ktorých hľadal ochranu svojich práv, najmä práv na svoj majetok. Je nepochybné, že žalobca poskytol preddavok a tento mu nebol vrátený a ani nijakým spôsobom zúčtovaný. V danom prípade bol vznik škody jednoznačne preukázaný a ani výška škody nie je medzi účastníkmi sporná. Je preukázaná aj príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti, keďže nebol zachovaný riadny postup pri odovzdávaní písomnej a hlavnej účtovnej agendy medzi jednotlivými exekútorami, čo napokon vyplýva aj z obsahu dokazovania vo veci vednej na OS Humenné č. k. 18C/570/2012. V súvislosti so vznesenou námietkou premlčania žalobca uviedol, že pokiaľ by sú akceptoval námietku premlčania zo strany žalovaného, tak v danom prípade, by vznesenie námietky premlčania žalovaným malo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O skutočnosť, že vznesená námietka by v danom prípade bola v rozpore s dobrými mravmi, v danom prípade z toho dôvodu, že žalobca ako účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a

voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. V tejto súvislosti žalobca poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia ÚS č. 176/2011, na ktoré v tejto súvislosti v podrobnostiach odkazuje.

Žalovaný na pojednávaní dňa 24.9.2019 uviedol, že zotráva na námietke premlčania žalobcom uplatneného nároku. Žalobca si svoj nárok účinne uplatnil jednoznačne až po uplynutí trojročnej premlčacej subjektívnej lehoty. Poukaz práv. zást. žalobcu na údajný rozpor k tejto vznesenej námietke s dobrými mravmi považuje žalovaný za neúčinný a rozpor s dobrými mravmi sa v tomto prípade jednoznačne nedá konštatovať a vzťahuje sa na celkom iné prípady, napr. na trestné konania, ktoré trvali viac ako 10 rokov a v takomto prípade sa namieta práve uplatnenie nároku po uplynutí desaťročnej lehoty a pod.. Taktiež žalovaný zotrval v celom rozsahu na právnom názore, ktorý hovorí o tom, že žalobca si mal primárne nárok uplatňovať voči súdnemu exekútorovi JUDr. Ferkovi ako vlastne spočiatku aj urobil a v podstate vlastným konaním zaviniť zastavenie predmetného konania o vydanie bezdôvodného obohatenia. Jednoznačne tu preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu.

Zo spisu sp. zn.18C 570/2012 súd zistil, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľ A. B. C. proti odporcovi B. B. E., súdnemu exekútorovi, domáhal zaplata sumy 331,94 eur s príslušným úrokom z omeškania a náhrady trov konania. Predmetom návrhu bola záloha na trovy exekúcie vo výške 331,94 eur. Z oznámenia Slovenskej komory exekútorov zo dňa 18.2.2014 vyplýva, že výkon funkcie súdneho exekútora JUDr. Milana Kistera zanikol dňa 6.8.2003 a v čase zániku jeho funkcie ešte nebola zákonná povinnosť vykonania auditu, preto tento audit nebol vykonaný. Vo veci 18C 570/2012 bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 29.9.2014 a súd návrhu vyhovel do sumy 331,94 eur s príslušným úrokom z omeškania. Uznesením Krajského súdu v Prešove č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016 bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Z odôvodnenia tohto uznesenia (bod 7 a 12) vyplýva, že súd prvého stupňa sa nezaoberal právnou povahou dôvodu, na základe ktorého si žalobca uplatňuje zaplata sumy. Zaplata sumy preddavku na trovy exekúcie, jeho nespotrebovaním, nevysporiadaním a následným nevrátením bola žalobcovi spôsobená škoda. Preto žalobcom uplatnený nárok možno vyvodit' zo zodpovednosti za škodu. V danej veci exekútor konal ako orgán verejnej moci, ako osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb, a zároveň konal v rámci výkonu verejnej moci. Postupom súdneho exekútora JUDr. Milana Kistera a žalovaného JUDr. Jána Ferka bola žalobcovi spôsobená škoda. Preto, ak súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že súd dané okolnosti odôvodňujúce vrátenie sumy 331,94 eur žalobcovi, mal postupovať v zmysle ustanovení zákona čl. 514/2003 Z.z. Zároveň v bode 14 tohto odôvodnenia odvolací súd skonštatoval, že v tomto konaní postavenie strán nie je vyvážené, a to s ohľadom na oblasť ich vzdelania a zložitost' sporu. Preto, vzhľadom na zabezpečenie riadneho prístupu k spravodlivosti pre žalovaného by bolo vhodné upovedomiť ho o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Už v tomto konaní bolo predložené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23.3.2016 č. 3Cdo 75/2015. Na pojednávaní dňa 22.1.2018 v konaní č. 18C 570/2012 zbral žalobca svoju žalobu späť, pričom súd konanie zastavil a náhradu trov konania stranám nepriznal.

Okresný súd Humenné rozhodol rozsudkom č.k.: 10C/36/2018-81 zo dňa 23.10.2019 vo veci tak, že žalovaného zaviazal na zaplata sumy 331,94 eur s príslušenstvom, žalobcovi v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 27,34 % od žalovaného.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie. Žalovaný vo svojom odvolaní zo dňa 6.11.2019 uviedol, že nedošlo k spočívaniu premlčacej doby od 15.8.2012 (podanie žaloby sp. zn. 18C/570/2012) do 16.2.2018 (právo uplatnenie uznesenia súdu o zastavení konania sp. zn. 18C/570/2012). Ak sa súdne konanie o uplatnenom práve v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania zastavilo, nastáva stav, ako keby ku konaniu vôbec nedošlo. Ak však veriteľ v začatom konaní alebo na príslušnom orgáne riadne nepokračuje, premlčacia doba sa skončí bez ohľadu nato, že právo už bolo uplatnené. V konaní riadne nepokračuje ten účastník, ktorý napríklad zoberie žalobu späť, nepodá návrh na pokračovanie prerušeného konania, neopraví alebo nedoplní podanie a pod. Rovnako rozhodovacia prax dospela k záveru, že uplatnením práva na súde nenastane spočívanie plynutia premlčacej doby v zmysle

ustanovenia § 112, ak v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania dôjde k zastaveniu súdneho konania. (R 3/2001), a taktiež , že v začatom konaní riadne pokračuje aj ten účastník, ktorý súčinnosť so súdom v konaní sám nevyvíja, svojimi úkonmi však nebráni prie behu konania a jeho skončeniu rozhodnutím súdu vo veci. (R 32/1978). Keďže žaloba o náhradu škody v tejto veci bola na súde podaná v roku 2018, stalo sa tak bez pochyby po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby na uplatnenie práva. Vznesenie námietky premlčania nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom môže byť v civilnom sporovom konaní úspešne uplatnený až vtedy, ak žalobca nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ten prospech získal a je povinný ho vydať. V predmetnej veci nebolo meritórne rozhodnuté, z dôvodu späťvzatia žaloby. Vzhľadom na procesný neúspech žalobcu v konaní sp. zn. 18C/570/2012 bol zavinený výlučne dispozitívnym úkonom - späťvzatím žalobcu. Nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a to existencia samotnej škody. Zmysle uvedeného spočíva v tom, že je nemysliteľné, aby sa subjekt obohatil a nebol povinný takýto prospech vydať s odôvodnením, že poškodený subjekt bude uspokojený titulom náhrady škody od štátu. Nepravá spätná retroaktivita je v danom prípade prípustná, a to že znenie zákona č. 2/2017 Z.z., ktorým sa menil a doplňal Exekučný poriadok je potrebné aplikovať aj v súvislosti so zodpovednosťou exekútorov za škodu vzniknutú pred 1.4.2017, teda je potrebné aplikovať § 31 Exekučného poriadku v platnom znení.

Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k.: 8Co/2/2020-112 dňa 25.1.2021 rozsudok prvostupňového súdu zrušil s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s odôvodnením v bode 55.: „Po vrátení spisu bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť vznesenú námietku premlčania žalovaným a svoje závery v tomto smere náležite odôvodniť tak, aby zodpovedali zákonným kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C.s.p.“

Súd prvej inštancie po vrátení veci a vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného uhradiť mu sumu 521,36 eur spolu s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 331,94 eur od 21.1.2008 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Svoj nárok si žalobca uplatnil v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. na základe skutočnosti, že dňa 14.5.2010 sa začalo exekučné konanie z podnetu žalobcu pod sp.zn. 14Er 1248/2001 za účelom vymoženia sumy 100 000.-Sk s príslušenstvom.. Poverenia na vykonanie exekúcie bolo dané súdnemu exekútorovi JUDr. Milanovi Kisterovi. Na základe písomnej výzvy exekútora, žalobca dňa 21.5.2001 uhradil preddavok na trovy exekúcie vo výške 10 000.-Sk t.j. 331,94 eur. V priebehu exekúcie bol súdny exekútor JUDr. Milan Kister odvolaný z funkcie exekútora a na jeho miesto ako náhradník, nastúpil dňa 6.8.2003 súdny exekútor JUDr. Ján Ferko. Dňa 19.12.2005 súdny exekútor JUDr. Ján Ferko inicioval zastavenie exekúcie z dôvodu, že povinný v exekučnom konaní 14Er 1248/2001 je bezmajetný. Uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 2.10.2006 bola exekúcia zastavená a žalobca ako oprávnený bol zaviazaný uhradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 119,90 eur. Po odvolaniach proti výroku o trovách exekúcie bol uznesením Okresného súdu Humenné č. 14Er 1248/2001 zo dňa 16.8.2011 zaviazaný na úhradu trov exekúcie povinný a to vo výške 69,04 eur. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že vysporiadanie zloženého preddavku má vykonať súdny exekútor JUDr. Ján Ferko. Preto žalobca podal voči B. B. E. žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť uhradiť mu zložený preddavok na trovy exekúcie vo výške 331,94 eur. Okresný súd Humenné vo veci rozhodol rozsudkom č. 18C 570/2012 zo dňa 29.9.2014, v ktorom súdneho exekútora JUDr. Jána Ferka zaviazal uhradiť žalobcovi sumu 331,94 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 14.10.2012 do zaplatenia. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a odvolací súd rozsudkom č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa. V odôvodnení tohto rozsudku odvolací súd uviedol, že úlohou prvostupňového súdu bude zaoberať sa pasívnou legitimáciou žalovaného. V odôvodnení uviedol, že zaplatením preddavku, jeho nespotrebovaním, nevysporiadaním a jeho nevrátením vznikla žalobcovi škoda a preto nárok žalobcu možno vyvodiť zo zodpovednosti za škodu.

V konaní vedenom na Okresnom súde Humenné č. 18C 570/2012 na pojednávaní dňa 22.1.2018 konajúca sudkyňa vyslovila právny názor spočívajúci v tom, že v prejednávanej veci by malo ísť o

náhradu škody spôsobenú štátom v dôsledku nesprávneho úradného postupu jeho orgánu. Takýto predbežný názor sudkyňa odôvodnila tým, že nie je možné preukázať príčinnú súvislosť medzi konaním exekútora a vznikom škody. Žalobca bol zároveň poučený o možnosti vymáhania náhrady škody od štátu podľa osobitného predpisu a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu orgánu, ktorý za štát má vo veci konať.

Dňa 8.2.2018 žalobca požiadal príslušný ústredný orgán - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, teda žalovaného o náhradu škody vo výške 521,36 eur. Žalovaný listom zo dňa 3.9.2018 oznámil žalobcovi, že jeho žiadosti nebolo vyhovené.

Žalobca od zastavenia exekúcie doposiaľ vynaložil náklady v celkovej výške 521,36 eur, pričom suma 331,84 eur predstavuje zložený preddavok na trovy exekúcie a suma 189,42 eur predstavuje trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 19,50 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 127,44 eur. Taktiež mu nesprávnym úradným postupom vznikol nárok na úroky z omeškania vo výške 9 % ročne od 21.1.2008 do zaplatenia.

Súd mal v danom prípade preukázané, že zo strany žalobcu došlo k zloženiu preddavku na trovy exekúcie vo výške 331,94 eur súdnemu exekútorovi JUDr. Milanovi Kisterovi. Túto skutočnosť žiadna zo strán nepoprela. Taktiež bolo preukázané, že náhradníkom súdneho exekútora JUDr. Milana Kistera sa od 6.8.2003 stal súdny exekútor JUDr. Ján Ferko. V konaní nebolo preukázané, že by došlo zo strany súdneho exekútora JUDr. Jána Ferka k vyúčtovaniu preddavku vo výške 331,94 eur.

Žalovaný namietol v prvom rade pasívnu legitimáciu. K tomuto súd uvádza, že v žalobe je uvedené označenie žalobcu ako Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Správne označenie žalovaného uviedol žalobca aj v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 24.9.2019. Súd je teda toho názoru, že označenie žalovaného je správne a ten je vo veci pasívne legitimovaný v zmysle hore citovaných ustanovení § 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z.z.. K námietke žalovaného k existencii škody súd uvádza, že je nepochybné, že žalobca zložil zálohu vo výške 331,94 eur a táto záloha mu nebola náhradníkom súdneho exekútora zúčtovaná a ani vrátená. Keďže zo strany náhradníka súdneho exekútora JUDr. Jána Ferka nebolo žalobcovi preukázané v rámci exekučného konania, akým spôsobom bola ním zložená záloha použitá a zúčtovaná, súd mal za to, že takýmto konaním bola žalobcovi spôsobená škoda vo výške 331,94 eur. Náhradník súdneho exekútora jednoznačne porušil svoje povinnosti vyplývajúce z ustanovení § 16a zákona č. 233/1995 Z.z. a to tým, že nevykonal finančné vyúčtovanie spisov, ktoré prevzal ako náhradník súdneho exekútora. Podľa názoru súdu sú splnené všetky náležitosti týkajúce sa uplatnenia škody a teda existencia a výška škody 331,94 eur, je známe kto túto škodu spôsobil - súdny exekútor pri výkone svojej činnosti a taktiež je preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a konaním súdneho exekútora - tento porušil svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 233/1995 Z.z. a nevykonal finančné zúčtovanie prevzatých spisov. Súd je teda toho názoru, že bol preukázaný vznik škody, skutočnosť, že škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone svojej činnosti a za túto škodu zodpovedá v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. žalovaný.

V časti požadovanej škody 189,42 eur sa súd stotožňuje s názorom žalovaného, že v tejto časti výška vznikutej škody nebola žalobcom preukázaná. V konaní 18C 570/2012 nebola stranám sporu náhrada trov konania priznaná a žalobca nijako nezdôvodnil výšku požadovanej sumy 189,42 eur ako trov predchádzajúceho konania. Preto aj súd v tejto časti žalobu žalobcu zamietol.

Pokiaľ žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že na daný prípad je možné aplikovať ustanovenia § 31 zákona č. 233/1995 Z.z. účinného od 1.4.2017, sa súd s názorom žalovaného stotožňuje.

K námietke premlčania vznesenej žalovaným súd uvádza, že za začiatok plynutia premlčacej doby považuje dátum vydania súdneho rozhodnutia 14Er 1248/2001 zo dňa 16.8.2011, kde v odôvodnení tohto uznesenia sa uvádza, že vysporiadanie preddavku zloženého oprávneným vo výške 331,94 eur je povinný finančné vysporiadanie vykonať súdny exekútor JUDr. Ján Ferko v zmysle ustanovení § 16 Exekučného poriadku. Dňa 15.8.2012 podal žalobca žalobu proti súdnemu exekútorovi JUDr. Ferkovi a konanie sa viedlo pod sp.zn. 18C 570/2012 pre vymoženie sumy 331,94 eur. Konanie skončilo právoplatne zastavením uznesením zo dňa 22.1.2018 a nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.2.2018. Zo spisu 18C 570/2012 vyplýva, že v tomto konaní žalobca pokračoval a bolo aj vydané rozhodnutie, súd rozhodol rozsudkom zo dňa 29.9.2014 a návrhu vyhovel do sumy 331,94 eur s príslušným úrokom z omeškania. Uznesením Krajského súdu v Prešove č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016 bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Z odôvodnenia tohto uznesenia (bod 7 a 12) vyplýva, že súd prvého stupňa sa nezaoberal právnou povahou dôvodu, na základe ktorého si žalobca uplatňuje zaplatenie žalovanej sumy. Zaplatením preddavku na trovy exekúcie, jeho nespotrebovaním, nevysporiadaním a následným nevrátením bola žalobcovi spôsobená škoda. Preto žalobcom uplatnený nárok možno vyvodiť zo zodpovednosti za škodu. V danej veci exekútor konal ako orgán verejnej moci, ako osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb, a zároveň konal v rámci výkonu verejnej moci. Postupom súdneho exekútora JUDr. Milana Kistera a žalovaného JUDr. Jána Ferka bola žalobcovi spôsobená škoda. Preto, ak súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že súd dané okolnosti odôvodňujúce vrátenie sumy 331,94 eur žalobcovi, mal postupovať v zmysle ustanovení zákona čl. 514/2003 Z.z.. Zároveň v bode 14 tohto odôvodnenia odvolací súd skonštatoval, že v tomto konaní postavenie strán nie je vyvážené, a to s ohľadom na oblasť ich vzdelania a zložitosť sporu. Preto, vzhľadom na zabezpečenie riadneho prístupu k spravodlivosti pre žalovaného by bolo vhodné upovedomiť ho o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Na základe tohto právneho názoru zobral žalobca žalobu späť a nevyčkal na právoplatné rozhodnutie vo veci.

Podľa názoru súdu prvej inštancie najneskôr odo dňa doručenia uznesenia okresného súdu dňa 5.9.2011 mal žalobca vedomosť o škode na jeho majetku, čím začala plynúť 3 ročná premlčacia doba pre uplatnenie nároku na náhradu škody, ktorá uplynula dňa 5.9.2014. Na plynutie premlčacej doby nemohlo mať vplyv konanie sp. zn. 18C/570/2012. Počas konania vedeného pod sp.zn. 18C 570/2012 plynula premlčacia doba aj od 15.8.2012, lebo k spočívaniu premlčacej doby však nedošlo od 15.8.2012 (podanie žaloby sp. zn. 18C/570/2012) do 16.2.2018 (právoplatnosť uznesenia súdu o zastavení konania sp. zn. 18C/570/2012). Ak sa súdne konanie o uplatnenom práve v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania zastavilo, nastáva stav, ako keby ku konaniu vôbec nedošlo. Ak však veriteľ v začatí konaní alebo na príslušnom orgáne riadne nepokračuje, premlčacia doba sa skončí bez ohľadu nato, že právo už bolo uplatnené. V konaní riadne nepokračuje ten účastník, ktorý napríklad zoberie žalobu späť. Uplatnením práva na súde nenastane spočívanie plynutia premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 112, ak v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania dôjde k zastaveniu súdneho konania a v začatí konaní riadne pokračuje aj ten účastník, ktorý súčinnosť so súdom v konaní sám nevyvíja, svojimi úkonmi však nebráni prie behu konania a jeho skončeniu rozhodnutím súdu vo veci. Keďže žaloba o náhradu škody v tejto veci bola na súde podaná v roku 2018, stalo sa tak po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby na uplatnenie práva. Vznesenie námietky premlčania nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi. V predmetnej veci nebolo rozhodnuté, z dôvodu späťvzatia žaloby a vzhľadom na procesný neúspech žalobcu v konaní sp. zn. 18C/570/2012, ktorý bol zavinený výlučne späťvzatím žalobcu.

Vznesenie námietky premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi, pretože „v zmysle právnej teórie, účelom premlčania je obmedzenie práva v čase za účelom stimulácie veriteľa k včasnému uplatňovaniu práva v zmysle zásady právo patrí bdelym. Inštitút premlčania súčasne plní funkciu posilnenia právnej istoty účastníkov právnych vzťahov tým, že stimuláciou veriteľa k včasnému uplatneniu práva zabraňuje tomu, aby dlžník nebol ohľadne svojich povinností vystavený po časove neobmedzenú dobu donucujúcemu zákroku veriteľa (tzv. vynutiteľnosti), spočívajúceho v uplatnení práva na súde. Samotné vznesenie námietky premlčania nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi.

Súd má zato, že sa nárok žalobcu premlčal, pretože žalobca riadne nepokračoval v konaní sp. zn. 18C/570/2012, keďže podal späťvzatie žaloby a konanie sa zastavilo. Vo všeobecnosti strana sporu riadne nepokračuje v konaní, keď zoberie bez vážnych dôvodov žalobu späť bez uvedenia dôvodu a v dôsledku späťvzatia žaloby dôjde k zastaveniu súdneho konania, preto súd žalobu o zaplatenie zvyšku náhrady škody pre sumu 331,94 eur s príslušenstvom zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V danom prípade súd zamietol žalobu pre sumu 189,42 eur s príslušenstvom rozsudkom zo dňa 23.10.2019 č.k.: 10C/36/2018-81 a aj pre zvyšok žaloby pre sumu 331,94 eur s príslušenstvom týmto rozsudkom, preto úspech v spore mal žalovaný, a preto mu priznal nárok na náhradu trov konania od žalobcu.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1. písm. d), f), h) CSP. Nárok uplatňovaný v tomto konaní považuje žalobca za opodstatnený v celom rozsahu. Žalobca je presvedčený o tom, že v súvislosti so vznesením námietky premlčania žalovaným došlo k takej výnimočnej situácii, ktorá umožňuje pokladať takto vznesenú námietku za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom na postavenie, vek, ako aj osobné pomery žalobcu je zrejmé, že tento márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a preto voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Ak by sa pri posúdení vznesenia námietky premlčania žalovaným ako konania v rozpore s dobrými mravmi skutočne vychádzalo z konkrétnych okolností tohto prípadu, nemohlo by uniknúť pozornosti konajúcich súdov to, že žalobca si svoje právo na zaplatenie v tomto konaní vymáhaného nároku nepretržite uplatňoval už od roku 2012 a to v konaní na OS v Humennom pod sp. zn. 18C/570/2012. Žalobca pod vplyvom vyššie uvedených okolností, ako aj pod tlakom vysloveného právneho názoru nového zákonného sudcu a jeho v tejto súvislosti uskutočnenom formálnom poučení sa rozhodol pristúpiť k späťvzatiu svojej žaloby v spomínanom konaní vedenom na OS v Humennom pod sp. zn. 18C/570/2012 a následne podať novú žalobu titulom náhrady škody spôsobenej žalobcovi štátom z dôvodu nesprávneho úradného postupu jeho orgánu tak, ako mu to bolo odporúčané sudkyňou vo vyššie citovanom konaní. Vyššie uvedené skutočnosti sú okrem iného preukázané aj tým, že bezprostredne po nadobudnutí právoplatnosti Uznesenia OS Humenné sp. zn. 18C/570/2012 zo dňa 22.01.2018 žalobca dňa 08.02.2018 požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom a následne po negatívnom stanovisku žalovaného zo dňa 03.09.2018 bola žalobcom dňa 25.09.2018 podaná žaloba, o ktorej sa vedie toto konanie.

Žalobca pri vymáhaní svojho práva v plnom rozsahu postupoval v plnej dôvere k štátnym orgánom, t.j. príslušným súdom, u ktorých hľadal a aj očakával ochranu svojich zákonných práv. Pritom sa však dostal do štádia, keď vzhľadom na nejednoznačnosť právnej úpravy náhrady škody spôsobenej exekútormi a s tým súvisiacou rôznorodou rozhodovacou praxou súdov nastala situácia, v ktorej došlo k ohrozeniu vymáhateľnosti žalobcovho nároku v dôsledku možnosti vznesenia námietky jeho premlčania. Podľa názoru žalobcu je pri posudzovaní možnosti pokladať námietku premlčania vznesenú žalovaným za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, potrebné pristupovať najmä s prihliadnutím na základné princípy, na ktorých je postavený náš Civilný sporový poriadok. Osobitne je v tejto súvislosti potrebné prihliadnuť na princíp právnej istoty, podľa ktorého právna istota účastníkov v konaní je stav, o ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude v konečnom dôsledku rozhodnutý spravodlivo. Preto aj výklad jednotlivých ustanovení príslušných právnych predpisov, ktoré sa na rozhodovanie v tomto spore vzťahujú, by nesporne nemal tomuto princípu právnej istoty vo vzťahu k spravodlivému rozhodovaniu protirečiť.

Vo vzťahu k trovám konania žalovanému poukázal na to, že už na súde prvej inštancie jeho právny zástupca navrhoval aj pre prípad zamietnutia žalobcovej žaloby o nároku na náhradu trov konania rozhodnúť v súlade s ust. § 257 CSP, podľa ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Takýto návrh žalobcu bol odôvodnený tým, že dôvody pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanému pre okolnosti hodné osobitného zreteľa sú totožné s dôvodmi, ktoré žalobca uvádzal pri odôvodňovaní rozporu vznesenej námietky premlčania s dobrými

mravmi (viď prednes právneho zástupcu žalobcu na s. 3 zápisnice o pojednávaní zo dňa 10.08.2021). Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však vyplýva, že súd prvej inštancie sa návrhom žalobcu na rozhodnutie o náhrade trov konania podľa ust. § 257 CSP vôbec nezaoberal. Rovnako súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku ani neuviedol, resp. nevysvetlil, prečo sa návrhom žalobcu na nepriznanie náhrady trov konania žalovanému z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP ani vôbec nezaoberal.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti žalobca má za to, že napadnutý rozsudok a jeho právne závery sú zaťažené viacerými vadami, v dôsledku čoho považuje takéto rozhodnutie za nesprávne a preto navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a rozhodol tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalobcovi prizná nárok na náhradu trov prvoinštančného a aj odvolacieho konania. Ak by odvolací súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na zmenu napadnutého rozsudku v jeho výroku I., žalobca navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil v jeho výroku II. a rozhodol tak, že náhrada trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa ust. § 257 CSP sa žalovanému nepriznáva.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu žalovaný uviedol, že sa plne stotožňuje s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a považuje ho za správny a zákonný, t. j. v súlade s platnými právnymi predpismi, ako aj ustálenou judikatúrou. Žalovaný nesúhlasí s účelovými tvrdeniami žalobcu uvedenými v odvolaní zo dňa 27.09.2021, pričom zároveň odkazuje na procesnú obranu prezentovanú v rámci konania na súde prvej inštancie. K námietke premlčania žalovaný zastáva názor, že súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovaného, kedy z obsahu odvolania je navyše zrejmé, že žalobca uplynutie premlčacej lehoty ani nespochybňuje, keďže v odvolaní sa skôr sústreďí na otázku dobrých mravov a potrebu prihliadať na dobré mravy. Inak povedané žalobca v odvolaní namieta primárne otázku dobrých mravov, ktorá je však relevantná až pri vyvodení záveru, že nárok premlčaný je. Vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu žalobcu, ako aj vyššie uvedenú argumentáciu má žalovaný za to, že žalovaným vznesená námietka premlčania bola súdom prvej inštancie v napadnutom rozsudku posúdená správne, t. j. vyhodnotená ako dôvodná, preto žalovaný zastáva názor, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru, a to zamietnutiu žaloby podanej žalobcom v celom rozsahu.

K priznanej náhrade trov konania vo všeobecnosti možno konštatovať, že ak súd pristúpi k aplikácii § 257 CSP, vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený (porov. nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 248/2010 zo dňa 21.10.2010, nález Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 638/2016 zo dňa 21.02.2017), v opačnom prípade by tým došlo k závažnému zásahu do základných pravidiel rozhodovania o náhrade trov konania kedy platí zásada úspechu v konaní. K aplikácii ust. § 257 CSP je potrebné preukázanie splnenia dvoch zákonných predpokladov, ktorými sú existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa a taktiež výnimočné okolnosti prípadu. Súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania v napadnutom rozsudku správne, keďže sa v prípade žalobcu súčasná existencia oboch vyššie špecifikovaných podmienok nepotvrdila. Žalobca v podanom odvolaní len všeobecne poukazuje na okolnosti (vek žalobcu, ako aj skutočnosť, že žalobca je starobným dôchodcom) údajne odôvodňujúce aplikáciu § 257 CSP v prejednávanej veci, avšak bez toho, že by súčasne preukázal existenciu výnimočne nepriaznivých majetkových, ako aj sociálnych pomerov žalobcu. Žalovaný považuje námietky žalobcu v podanom odvolaní vo vzťahu k rozhodnutiu o nároku na náhradu trov konania za nedôvodné a účelové, pričom má za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď v napadnutom rozsudku (v súlade s vyššie citovaným § 255 ods. 1 CSP) priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalovaný navrhol Krajskému súdu v Prešove ako odvolaciemu súdu, aby v zmysle § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolačný súd má za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza (§ 387 ods. 2 CSP) nasledovné:

Žalobou doručenou súdu dňa 28.09.2018 sa žalobca domáhal toho, aby súd uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 521,36 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 331,94 eur od 21.01.2008 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V žalobe uviedol, že žalobcovi vznikla škoda spôsobená štátom v dôsledku nesprávneho úradného postupu jeho orgánu v celkovej sume 521,36 eur. Uvedená suma 521,36 eur pozostáva zo súm:

331,94 eur, zaplatený preddavok na trovy exekučného konania,
189,42 eur, trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku 19,50 eur a trov právneho zastúpenia 127,44 eur.

Po rozhodnutí vo veci sp.zn. 10 C 36/2018-81 Okresným súdom Humenné a sp.zn. 8Co 2/2020-112 Krajským súdom v Prešove predmetom konania už nebola suma 189,42 eur, ktorá bola v prevyšujúcej časti súdom prvej inštancie zamietnutá a Krajský súd v Prešove zrušil rozsudok s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti. Čo sa týka zrušenia rozsudku 10C/36/2018-81 v jeho vyhovujúcej časti, odvolací súd vo svojom skoršom rozhodnutí 8Co/2/2020-112 v bode 35. až 49 uviedol, že cit.: „Odvolačný súd vzhľadom k odvolacím námietkam predovšetkým skúmal správnosť záveru súdu prvej inštancie, že nárok žalobcu sa nepremlčal, pretože žalobca riadne pokračoval v konaní, v ktorom došlo k spočívaniu premlčacej doby. Teda riadne pokračoval v konaní sp. zn. 18C/570/2012. 36. Správnosť uvedeného záveru, podľa názoru odvolacieho súdu možno zistiť len z jeho odôvodnenia, pričom v odôvodnení logické argumenty vedúce k takémuto záveru absentujú. 37. Treba prisvedčiť žalovanému, že vo všeobecnosti strana sporu riadne nepokračuje v konaní, keď zoberie bez vážnych dôvodov žalobu späť a v dôsledku späťvzatia žaloby dôjde k zastaveniu súdneho konania. 38. Z obsahu spisu 18C/570/2012 nepochybne vyplýva, že právny zástupca žalobcu zbral na pojednávaní dňa 22.1.2018 žalobu späť bez uvedenia dôvodu. 39. Ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že tak právny zástupca konal v dôsledku odôvodnenia skoršieho rozhodnutia odvolacieho súdu a práve táto skutočnosť bola vážnym dôvodom na späťvzatie žaloby, z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zistiť nemožno. 40. Ak by aj podľa názoru súdu prvej inštancie nebolo možné prijať jeho závery v tomto smere, vznesenie námietky premlčania žalovaným je v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu názorovej nejednotnosti súdov týkajúcej sa pasívnej legitímácie v sporoch o náhradu škody. 41. Znova treba prisvedčiť žalovanému, že vo všeobecnosti vznesenie námietky premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi, pretože „v zmysle právnej teórie, účelom premlčania je obmedzenie práva v čase za účelom stimulácie veriteľa k včasnému uplatňovaniu práva v zmysle zásady právo patrí bdelym. Inštitút premlčania súčasne plní funkciu posilnenia právnej istoty účastníkov právnych vzťahov tým, že stimuláciou veriteľa k včasnému uplatneniu práva zabraňuje tomu, aby dlžník nebol ohľadne svojich povinností vystavený po časove neobmedzenú dobu donucujúcemu zákroku veriteľa (tzv. vynutiteľnosti), spočívajúceho v uplatnení práva na súde. V zásade platí, že samotné vznesenie námietky premlčania nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi. 42. Ak súd prvej inštancie mal za to, že výkon tohto práva je v rozpore s dobrými mravmi, bolo potrebné uvedené dôvody osobitne zvýrazniť. 43. Súdom prvej inštancie k uvedenému uviedol, že samotný žalobca v konaní poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 3Cdo/75/2015 zo dňa 23.3.2016, z ktorého vyplýva, že pokiaľ ide o vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou exekútora podľa § 33, ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., zodpovednosť exekútora za škodu pri výkone funkcie exekútora je širšia ako podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Exekučný poriadok, ani zákon č. 514/2003 Z.z. priamo neustanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich, pričom platí, že obe zodpovednosti stoja vedľa seba. 44. Oproti rozhodnutiu 20Co/395/2015 zo dňa 7.6.2016 je tu názorová nejednotnosť súdov. 45. Súdom prvej inštancie

ďalej konštatoval, že v predchádzajúcom konaní žalobca nebol zastúpený advokátom, nie je odborne zdatný, čím bol v nevýhodnom postavení voči druhej strane sporu. 46. Odvolací súd poukazuje na to, že názorovú nejednotnosť v otázke pasívnej legitímácie žalovaného ukončilo práve žalobcom prezentované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/75/2015 zo dňa 23.3.2016 vydané približne dva roky pred späťvzatím žaloby žalobcom v konaní 18C/570/2012. 47. Z obsahu hore uvedeného spisu, ako už bolo uvedené vyššie, vyplýva, že žalobca bol zastúpený advokátom a jeho právny zástupca zobral žalobu späť na pojednávaní dňa 22.1.2018. 48. Nie je preto náležitým spôsobom vysvetlené, z akých dôvodov bol žalobca v konaní 18C/570/2012 v nevýhodnom postavení voči druhej strane sporu. 49. Keďže súd prvej inštancie svoje záver o spočívání premlčacej lehoty, riadnom pokračovaní v konaní sp. zn. 18C/570/2012, ako aj uplatnenie námietky premlčania žalovaným v rozpore s dobrými mravmi, náležitým a zákonným spôsobom nevysvetlil, možno konštatovať, že vydanie takéhoto nepreskúmateľného rozhodnutia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalovanému, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.“

Zodpovednosť súdneho exekútora za škodu podľa § 33 ods. 1 zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (Exekučný poriadok) a zodpovednosť štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktorá bola spôsobená súdnym exekútorom pri výkone exekučnej činnosti, sa vzájomne nevylučujú. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23.03.2016 sp.zn. 3Cdo 75/2015 uverejnenom v Zbierke stanovísk č. 8/2016 pod č. 74). Z uvedeného teda okrem iného vyplýva, že závisí výlučne na rozhodnutí poškodeného, či bude náhradu škody požadovať od štátu alebo priamo od súdneho exekútora.

Treba sa stotožniť so zistením súdu prvej inštancie, že od doručenia uznesenia (bod 4) 14Er 1248/2001-79 zo dňa 16.08.2011, t.j. dňa 5.9.2011 mal žalobca vedomosť o škode na jeho majetku čím začala plynúť 3 ročná premlčacia doba, ktorá uplynula 5.9.2014.

Žalobca dňa 15.08.2012 svoj nárok uplatnil proti súdnemu exekútorovi v konaní 18C 570/2012 avšak svoju žalobu zobral späť na pojednávaní 22.1.2018 (č.l. 188) bez uvedenia dôvodu a súd konanie zastavil.

Nastal teda nasledujúci stav, ktorý súd prvej inštancie opísal v odôvodnení rozsudku v bode 25. a 26, a na základe ktorého, súd dospel k záveru, že žalobca riadne nepokračoval v konaní 18C 570/2012 a preto premlčacia doba nespočívala.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu, že vznesenie námietky premlčania žalovaným je v rozpore s dobrými mravmi odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie v bode 25 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého „Vznesenie námietky premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi, pretože „v zmysle právnej teórie, účelom premlčania je obmedzenie práva v čase za účelom stimulácie veriteľa k včasnému uplatňovaniu práva v zmysle zásady právo patrí bdelym. Inštitút premlčania súčasne plní funkciu posilnenia právnej istoty účastníkov právnych vzťahov tým, že stimuláciou veriteľa k včasnému uplatneniu práva zabraňuje tomu, aby dlžník nebol ohľadne svojich povinností vystavený po časove neobmedzenú dobu donucujúcemu zákroku veriteľa (tzv. vynutiteľnosti), spočívajúceho v uplatnení práva na súde. Samotné vznesenie námietky premlčania nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi.“

Žalobca proti žalovanému (štátu v tomto konaní) uplatnil svoje právo po uplynutí premlčacej doby, tak ako to konštatoval súd prvej inštancie v bode 24 odvolacím napadnutého rozhodnutia, t.j. dňa 5.9.2014.

Námietka, že vzhľadom na postavenie, vek ako aj osobné pomery žalobcu je zrejmé, že žalobca márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a preto priznanie účinkov premlčania je neprimerane tvrdým postihom, nemožno považovať za opodstatnenú vzhľadom na tú skutočnosť, že žalobca v čase späťvzatia žaloby bol právne zastúpený advokátom.

V podanom dovolaní ďalej žalobca namietal, že svoj nárok si uplatňoval nepretržite od roku 2012. Podľa názoru odvolacieho súdu úvaha, že by sa premlčacia doba zastavila (spočívala) uplatnením práva v konaní 18C 570/2012 nie je opodstatnená, keďže v tomto konaní došlo k späťvzatiu žaloby bez uvedenia dôvodu, čím žalobca riadne nepokračoval v konaní. Žalobca späťvzatím žaloby vyjadril zrejmy nezájum na meritórnom rozhodnutí vo veci samej.

K opakovanej námietke žalobcu o nejednotnosti rozhodovacej praxe sa už odvolací súd vyjadril v zrušujúcom rozhodnutí zo dňa 25.01.2021, sp.zn. 8Co/2/2020-112 v bode 46 odôvodnenia, kde odvolací súd poukázal na to, že názorovú nejednotnosť v otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovaného ukončilo žalobcom prezentované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/75/2015 zo dňa 23.03.2016 vydané približne dva roky pred späťvzatím žaloby žalobcom v konaní 18C/570/2012.

Vo vzťahu k aplikácii § 257 CSP odvolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 257 C.s.p. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Použitie ustanovenia § 257 C.s.p. znamená odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania a od zásady zodpovednosti za zavinenie, pretože má dopad na toho, kto by mal inak právo na náhradu trov konania. Aplikácia ustanovenia prichádza do úvahy, keď sú v konaní naplnené zákonné predpoklady na priznanie práva na náhradu trov konania, avšak z osobitných dôvodov súd náhradu trov konania neprizná.

Ustanovenie § 257 C.s.p. neslúži na zmiernovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami. Použitie ustanovenia § 257 C.s.p. neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná alebo, že majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie slúži na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda inými slovami na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok.

Toto ustanovenie nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2010, sp. zn. 2 M Cdo 17/2009)

Podľa názoru žalobcu existujú také dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú nepriznanie náhrady trov konania protistrane. Aplikácia § 257 CSP prichádza do úvahy výnimočne za predpokladu, že sú splnené podmienky pre aplikáciu tohto ustanovenia.

Žalobca v podanom dovolaní poukázal na okolnosti sporu, ako aj okolnosti na strane žalobcu ako sú vek a skutočnosť, že je dôchodcom s nízkou výškou starobného dôchodku. Z obsahu spisu nevyplývajú však také skutočnosti, ktoré by zakladali aplikáciu ust. § 257 CSP. Žalobca okrem konštatovania, že má nízky dôchodok a vysoký vek nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by preukázal, že priznaním trov konania v spore úspešnej protistrane bude predstavovať neprimeranú tvrdosť pre žalobcu. V konaní nebola preukázaná existencia výnimočných nepriaznivých majetkových a sociálnych pomerov, ktoré by zakladali aplikáciu § 257 CSP.

Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán, prihliada na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa. (Pozri uznesenie Ústavného súdu SR z 8. decembra 2011, sp. zn. II. ÚS 563/2011-14)

Odvolačný súd nevzhladol dôvody na aplikáciu ust. § 257 C.s.p.. V zmysle vyššie citovaných rozhodnutí a právnej vedy musí ísť o preukázané a výnimočné dôvody. Skutočnosť, že žalobca je dôchodcom s nízkou výškou starobného dôchodku bez ďalšieho, takýmto dôvodom hodným osobitného zreteľa nie je. Žalovanému preukázateľne vznikli náklady na účinné bránenie svojho práva, ktoré nemožno od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal, ani z dôvodu, že v konaní išlo o žalobu proti štátu. Súd žalobu zamietol z dôvodu účinne vznesenej námietky premlčania žalovaným, preto žalobca je povinný nahradiť trovy konania úspešnému žalovanému.

So zreteľom na uvedené odvolací súd v zmysle § 387 odsek 1 a 2 C.s.p. napadnutý rozsudok v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania § 396 odsek 1 C.s.p. rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 odsek 1 C.s.p. v spojení s stanovením § 262 odsek 2 C.s.p. tak ako uviedol vo výroku. V odvolacom konaní úspešný žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolačný návrh) (§ 428 C.s.p.).